

Știința

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LV Nr. 13 532   Duminică 23 februarie 1986   6 PAGINI — 50 BANI

CREȘTEREA MAI PUTERNICĂ A PRODUCTIVITĂȚII MUNCII — obiectiv prioritar în toate unitățile și ramurile economiei naționale

Poporul nostru, oamenii muncii sînt proprietari, sînt producători, sînt stăpîni ai tot ceea ce se produce în țara noastră — și trebuie să acționeze pentru a realiza aceasta cu cheltuieli și cu consumuri minime — inclusiv cu consum de muncă minim — pentru o creștere puternică a productivității muncii. Aceasta constituie o problemă deosebit de importantă pentru îndeplinirea planului, a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

NICOLAE CEAUȘESCU

În cadrul strategiei partidului nostru de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înălțare a României spre comunism, creșterea mai puternică a productivității muncii constituie un obiectiv primordial, de cea mai mare însemnătate pentru oamenii muncii din toate unitățile și ramurile economiei naționale. Aceasta cere o atenție economică majoră a fost pusă încă o dată în evidență de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, în ședința de vineri a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., care a analizat un ansamblu de probleme de deosebită importanță pentru dezvoltarea economică-socială a țării și, totodată, a reafirmat poziția consecventă, constructivă a partidului nostru, a României socialiste față de o serie de probleme cardinale ale vieții internaționale contemporane.

seama creșterii productivității muncii. Subliniind însă că rezultatele din anul trecut în domeniul creșterii productivității muncii nu pot fi considerate, în întregime, ca bune, secretarul general al partidului a criticat situația nesatisfăcătoare existentă într-o serie de

te pentru înălțarea lipsurilor manifestate și pentru realizarea în bune condiții a sarcinilor de creștere a productivității muncii în anul 1986.

Este cît se poate de evident de ce secretarul general al partidului subliniază cu aîta insistență ca întrucît influența lor devine determinantă în sporirea veniturii naționale, a avuției întregii societăți, în asigurarea progresului economic și social, al patriei.

Exigențe formulate la recenta ședință a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

ramuri. Îndeosebi în sectorul transporturilor auto. Cu deosebită exigență, pornind de la rezultatele obținute și de la necesitatea imperioasă de a se realiza o creștere mai puternică a productivității muncii încă din acest prim an al noului cincinal, tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut ministrilor, centrului Industrial și întreprinderilor, organelor și organizațiilor de partid să analizeze cu toată răspunderea modul în care s-a acționat pentru realizarea acestui important indicator și să întocmească, în cel mai scurt timp, programe de măsuri concrete

fiecare ramură și unitate economică să se acționeze cu toată hotărîrea și răspunderea în vederea realizării unei productivități a muncii cît mai înalte. În noua etapă în care a intrat România, o dată cu trecerea la îndeplinirea obiectivelor cincinalului 1986-1990, orientarea temelii a eforturilor și preocupărilor cadrelor din economie, a tuturor oamenilor muncii spre accentuarea factorilor intensivi, de eficiență și dezvoltare economică — în cadrul căreia creșterea mai puternică a productivității muncii ocupă un rol preponderent — este obiectiv necesară,

Mircea ANGELESCU
(Continuare în pag. a V-a)

Arhitectură modernă la Oradea

REALIZAREA UNOR PRODUCȚII CÎT MAI MARI DE LEGUME TIMPURII — o obligație care trebuie îndeplinită exemplar

În ziarul nostru de Joi, 20 februarie, am prezentat succint prevederile Programului producției de legume, insistînd asupra îndatoririlor ce revin agricultorilor, precum și dinților lor organizate în vederea îndeplinirii integrale a sarcinilor stabilite.

În cuvîntarea rostită la plenara largită a Consiliului Național al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodării Apelor, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a subliniat că una din cele mai importante obligații ce revin unităților agricole producătoare este să asigure o cantitate cît mai mare de legume timpurii necesare pentru aprovizionarea populației și creșterii unor importanți exporturi.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut lucrătorilor din acest sector să-și organizeze în asemenea mod activitatea încît primele legume să fie livrate în lunile martie și aprilie, iar la sfîrșitul lunii mai — tomatelor din solarii. Pe bună dreptate, arăta secretarul general al partidului la plenara largită, că este inadmisibil să se facă cheltuieli mari cu amenajarea solariilor și să se iașă cu producția pe plată doar cu o săptămîna mai devreme decît cu legumele realizate direct în cîmp. Pentru un avans doar de șapte zile nu merită și nu trebuie să fie cheltuiți bani pentru solarii — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Una din condițiile pentru ca producția de legume să ajungă cît mai timpuriu pe piață este cultivarea acestora în solarii. În sere sau alte spații anume construite. Or, se știe că țara noastră dispune de o mare suprafață de asemenea spații pentru culturile de legume protejate și în care căldura necesară dezvoltării

plantelor se asigură mai ales pe cale naturală. Numai suprafața acoperită cu solarii din sectorul socialist al agriculturii ocupă 3.000 hectare, de pe care, în condiții normale, s-ar putea realiza o producție de aproape 200.000 tone. La acestea se mai adaugă cantitățile realizate în serele solariilor gospodăriilor populației, cantități care, alături de verduțuri, ar putea satisface cerințele de consum ale populației de asemenea produse.

Supunem atenției o situație care creează greutăți producătorilor de legume

și importante disponibilități pentru export. În fermele legumicole sînt de acum puse bazele realizării producției de legume extratimpurii, în sensul că întregă suprafața pentru producerea răsădului este semănată, iar plantele au răsărit. La varză, recidivarea răsădului a început și în curînd trebuie să se treacă la recidivarea tomatelor, vinetelor, a celorlalte răsăduri. Pentru aceasta, în următoarele câteva zile trebuie pregătite pentru a putea fi cultivate nu mai puțin de 700 hectare de solarii. Or, majoritatea unităților agricole se găsesc într-o situație de neînțelegere, de neacceptat: după ce întreprinderile furnizoare de folie de

polietilenă nu le-au livrat o cantitate mare de folie restanță de anul trecut, nu livrează nici acum la nivelul necesităților reale.

Deși se cunoaște că activitatea de protecție a legumelor se desfășoară în perioada 10 ianuarie—30 martie, forul tutelar al întreprinderilor furnizoare a esalonat livrările de folie în mod uniform pe cele patru trimestre ale anului, astfel încît în primele trei luni ale anului agricultura urmează să primească doar 3.843 tone, ceea ce este practic ar însemna ca o mare suprafață din solarii să rămîna neacoperite sau să se amine acoperirea lor pînă în mijlocul lunii mai, așa cum s-a întâmplat și anul trecut cînd producția din aceste solarii a ajuns pe piață practic o dată cu aceea realizată în cîmp. Problema deosebită se ridică în asigurarea foliei pentru acele județe mari producătoare de legume extratimpurii și care pe lîngă aprovizionarea pieței interne au sarcina de a livra anumite cantități și la export. Într-o situație deosebit de critică se află fermele legumicole din județul Timiș, care la 20 februarie nu dispuneau nici măcar de un metru pătrat de folie. Fermele din județul Brăila dispun doar de 20 tone, față de un necesar de 300 tone de folie, dar și aceasta rămasă de anul trecut în stoc, pentru că în acest an nu li s-a livrat nimic. Alte județe cu condiții deosebite pentru producerea legumelor extratimpurii, cum sînt Constanța, Călărași, Teleorman, Mehedinți, Prahova, Tulcea, Vrancea, nu dispun nici măcar de folia necesară

Floarea CEAUȘESCU
Ioși POP
(Continuare în pag. a V-a)

„COPIII SÎNT SOARELE OMULUI”

Reportaj dintr-o comună suceveană, unde a avea mulți urmași constituie o lege tradițională a colectivității. PAGINA A II-A

Anul din urmă au consacrat ca pe o vie realitate a democratizării profunde a întregii noastre vieți spirituale diversificarea amplă a contactului creației artistice cu publicul, cu cititorii. Desigur, cea dintîi și esențială formă a acestui vechi dialog rămîne opera pe care creatorul o propune atenției cititorului, privitorului, ascultătorului. Folosind o imagine, s-ar putea spune că autorul scrie simfonia în preajma sa răsufărare caldă a cititorului. El are conștiința unui destinatar în genere cunoscut ori pe care dorește să-l cunoască, să și-l apropie, să-l distige.

Dar în afară de această formă de a resimți responsabil menirea scrierii sîu, creatorul de azi are privilegiul de a fi căutat, așteptat în nenumărate locuri din țară. Prezența sa nu mai este nicăieri o raritate, deși continuă să fie mereu un act sărbătoresc.

De unde alina trăire spirituală la Borsă, în sala festivă a căminului cultural? — se întreabă patetic de cunoscută scriitoare, spre a da imediat ea însăși această explicație: „Fîndcă se citează poezii. Ve-

Orientările și sarcinile subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu — la baza activității pentru creșterea puternică a producției agricole

DE PE SUPRAFETE MAI MICI — PRODUCȚII APROAPE DUBLE DE FRUCTE ȘI STRUGURI

prin aplicarea prevederilor din „PROGRAMUL PRIVIND CULTURA VIȚEI DE VIE ȘI A POMILOR FRUCTIFERI ÎN PERIOADA 1986-1990”

Potrivit „Programului privind cultura viței de vie și a pomilor fructiferi în perioada 1986-1990” aprobat la Plenara largită a Consiliului Național al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodării Apelor, pentru a se asigura buna aprovizionare a populației va spori simțitor randamentul în viticultură și pomicultură, astfel încît în 1990 să se obțină 2.400.000—2.500.000 tone struguri și 3.200.000—3.300.000 tone de fructe. Așa cum a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la recenta plenară, prin programele aprobate se urmărește ca pînă în 1990 să se reducă suprafața cu vii și pomi, trecîndu-se la o viticultură și pomicultură intensive. Prin urmare, sarcina care revine oamenilor muncii din agricultură, specialiştilor din acest domeniu este de a acționa ferm în vederea generalizării tehnologiilor intensive de cul-

tură în plantațiile existente, precum și în cele care urmează să fie înființate în anii care vin. Amplasarea plantațiilor noi în zonele caldare, pe terenuri cu fertilitate scăzută și pe nisipuri impropriei culturii cerealelor, va oferi posibilitatea ca, treptat, să fie dezafectate o mare parte a plantațiilor de pe terenurile plane din zona de șes.

În pagina a III-a a ziarului prezentăm principalele prevederi ale „PROGRAMULUI PRIVIND CULTURA VIȚEI DE VIE ȘI A POMILOR FRUCTIFERI ÎN PERIOADA 1986-1990”, precum și câteva din măsurile ce trebuie luate acum pentru realizarea lui.

EXPERIENȚA VALOROASĂ — un excelent combustibil în cursa pentru progres

PORNIND DE LA UN „CAZ”, CÎTEVA OPINII DESPRE O PROBLEMĂ DE CEA MAI MARE IMPORTANȚĂ PENTRU ÎNTREAGA VIAȚĂ ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ

De ce nu se face pasul hotărîtor pentru generalizarea unei experiențe valoroase cistigate? — Iată întrebarea care aduna într-un singur nucleu argumentele unui articol publicat recent în ziarul nostru — „Știința” din 11 februarie 1986. Era o reviem, după trei ani, asupra unui ciclu de anchete consacrate imperativului aplicării tehnologiilor moderne pe plan mondial și de recunoscută eficiență economică: furnarea pieselor în forme vidate.

La „bursa” obișnuită a curgerii timpului, trei ani înseamnă mult. La „cursul” alerț, în tehnici contemporane, un ciclu de anchete consacrate imperativului aplicării tehnologiilor moderne pe plan mondial și de recunoscută eficiență economică: furnarea pieselor în forme vidate.

În ziarul nostru de Joi, 20 februarie, am prezentat succint prevederile Programului producției de legume, insistînd asupra îndatoririlor ce revin agricultorilor, precum și dinților lor organizate în vederea îndeplinirii integrale a sarcinilor stabilite.

Unul din marile avantaje ale economiei noastre socialiste este capacitatea de a înlesni circulația rapidă a experienței de certă valoare. Este folosit în mod corespunzător acest avantaj?

În ziarul nostru de Joi, 20 februarie, am prezentat succint prevederile Programului producției de legume, insistînd asupra îndatoririlor ce revin agricultorilor, precum și dinților lor organizate în vederea îndeplinirii integrale a sarcinilor stabilite.

În ziarul nostru de Joi, 20 februarie, am prezentat succint prevederile Programului producției de legume, insistînd asupra îndatoririlor ce revin agricultorilor, precum și dinților lor organizate în vederea îndeplinirii integrale a sarcinilor stabilite.

Ideii și semnificații

nean din Viseu, din Borsă, din Moisei, din Ieud, din Sighet, din Cierliu, din Farcasa, din Oarja, din Belean... Si nu erau doar profesori de română, istorie și filozofie, ci și muncitori, mineri, sefi de coloană auto, diriginți de poștă, forestieri veniți să

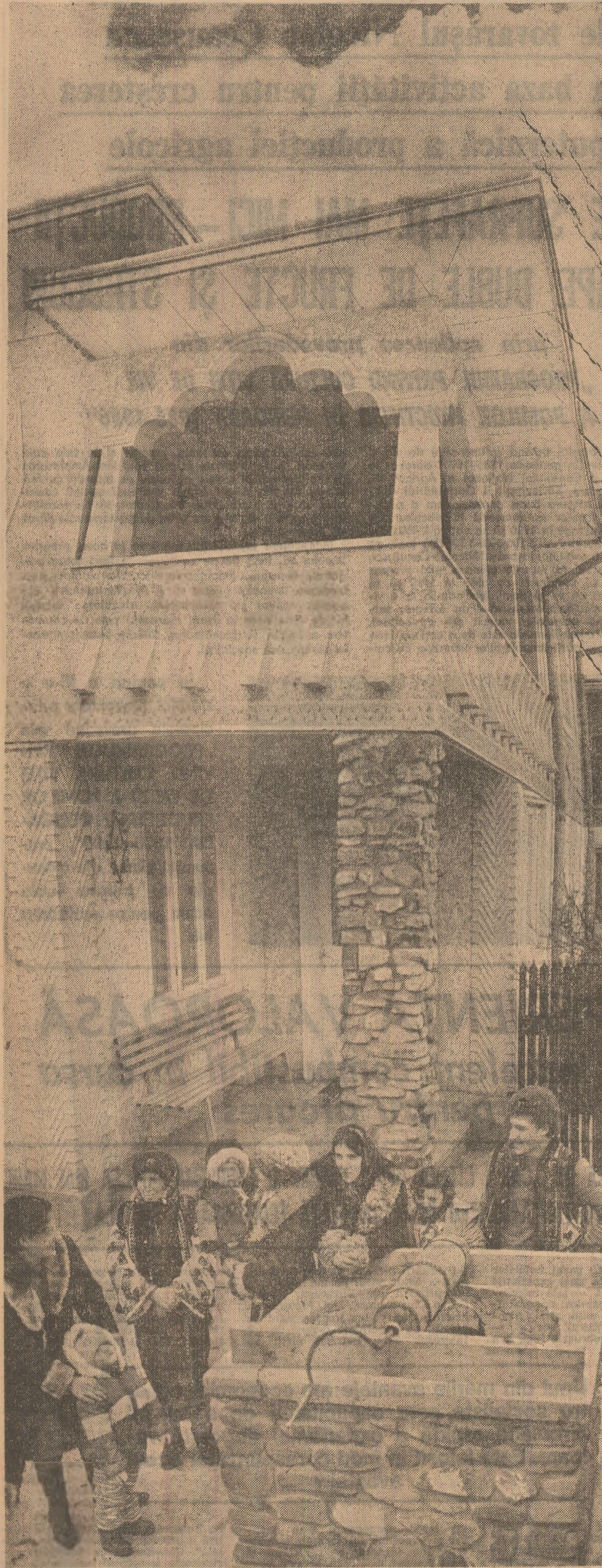
Calificarea publicului

putea de fructuoase cu publicul din comuna arădine și, pornind de la transformările petrecute în acest mediu, de la noua structură a publicului cititor de literatură, de la realitatea satului românesc de azi, se întreabă: „Se oferim prin librăriile să-

Ilie TANASACHE
Gheorghe IOANIȚA
(Continuare în pag. a V-a)

C. ȘTANESCU
(Continuare în pag. a IV-a)

„COPIII SÎNT SOARELE OMULUI“

Reportaj dintr-o comună suceveană, unde a avea mulți urmași constituie o lege tradițională a colectivității

Primarul din Cajvana e supărat:
— Nici nu mai încap prin registre și prin formulare de mulți ce sînt! Păi, cine le-a făcut s-a gîndit la comuna noastră? Unde să-i mai pui?
— Nu mai nu-lc prin case?
Ride Gavril Boca, primarul. Ride așa, viclean, fărănește:
„Ce, adică dumneața chiar mă crezi?”
— Au loc, au loc — și prin case și prin registre. Cîți de mulți, copii să fie, asta-i bucuria și mîndria căjvăneului... Sînt de pe loc și strigă afară, spre uliță (uliță e un fel de a spune, este o stradă largă cît Calea Victoriei pe care se înșiră vilele ca la Sinaia): Trandafiro! la vino-ncoala! Către noi! O cooperatoare cu cinci copii.
Din gerul de afară intră îmbrăcată o femeie tînră, plăcută, îmbrăcată într-un cojoc lung ce le-ar face să pălească de invidie pe elegantele din Capitală.
Trandafiro, dinșil stăt ziaristi și ar vrea să stea de vorbă cu tine.
Femeia zîmbeste stingherită și în aerul de cristal al dimineții bucovinene răsună una dintre frazele aceia care au datul să înmărmurească un reporter — fie el și birșit în merserie:
— Cu mine? Dar eu în viața mea n-am dat un interviu...

Așa a început una dintre „documentările” de care ne vom aminti multă vreme. Am străbătut îndelung teritoriul mirific al copilăriei, al bucuriei și fetei de a fi copil și de a avea copii, tîrîmîl farmecat al speranțelor, lumea fascinantă a primilor ani, acolo unde riul vieții este doar izvor și pîru, l-am străbătut îndelung în comuna Cajvana. Aici, între Rădăuți și Gura Humorului, la poalele Obcinei Mari, nu departe de Arbore, Cajvana este vestită în toată Bucovina și chiar departe de munte și de apă, oameni zdraveni, harnici, coborîtori din plăeși și mîndri din această pricină (ei arată oricui vrea să-l asculte stelarul ce mare la umbra cărula acum vreo cinci vecuri insuși Vodă Ștefan s-a odihnit și a mîncat caș din mina strămoșilor lor), căjvăneii, mari crescători de animale, gospodari cuprinși, azi aproape șapte mil la număr cu copii cu tot, și-au durat în anii noștri o comună pe care străbînd-o pentru prima dată, al cînd și cînd sentimentul că ai mai văzut-o; da, dar prin ilustrate înfîșînd stațiunile climatice...
Sînt multe temerile min-driilor — însă, întrebă, mai fiecare pune mai presus de orice copii. Sînt mulți. Anul trecut s-au născut 211, anul cîndalalt 204 — și așa mereu, de an de an. Au cea mai înaltă rată de natalitate din județul Suceava — cam 30 la mie — iar județul, la rîndul său, printre cele mai înalte din țară. Acum în Cajvana sînt aproape 2300 de copii, cam o treime din populația comunei. Notele de plată, pentru indemnizații și ajutoare — cele pentru care „se plîngea” primarul că nu l-ar sînge formularele — înregistră-trează cam 3.000.000 de lei pe an! Și în fiecare lună se nasc între zece și douăzeci de copii — o parte în familii tinere, fără copii sau cu unul singur, dar mulți și în familii cu șapte, cu zece sau cu doisprezece.

Dar să ne oprim aici, ști-mașă cîntori, pentru că nu dorim să fim bănuți că am fi citii de curînd necri-cii autorii sămîntorii. Să be-tem, mai bine, la cîteva porți din Cajvana. Porți mari, frumoase, triumfale — apropo la fel de frumoase ca vestitele porți de pe valea Izzi. Numai că acestea nu și-au găsit încă reporterii.
— E-acasă tata?
Din curtea plină de copii care chinuiesc o șanle se aude pe mai multe voci:
— Nu-l, e la Rădăuți.
— Dar mama?
— Nici, e la lucru.
— Și voi cu cine ați rămas?
— Cu noi — ride unul.
Intrăm în curte și facem cu-nostință cu frații Grosar, șase în număr: Grigore, 11 ani, Gheorghe, 12, Toader, 11, Ion, 8, Vasile, 6, și Petre, 4 ani, copiii lui Toader și ai Ecaterinei Grosar. Afîm că ei are 42 de ani, iar ea 35. La gîrși apar și „stăpîna casei”, prima născută a familiei, Viorica. Are 17 ani și a terminat școala geogra-fică astă vară. Inet, înct — deb, lumea e curioasă... — facem cunoștință cu bunicul pa-tern, tot Toader și el, cu ununchi, fratele mamei, Ioan Flu-ture, și cu soția lui.
— Bucuros de nepoti, tată?
— Ba și de strănepoti! Nepoti am 28 și strănepoti 12. Eu am avut nouă copii, cinci imi tră-iesc și azi.
— Va să zică, dacă facem o

socoteală la repezeală, 49 de urmași. Cîți ani ai, tată?
— 88, răspunde semelindu-se Toader Grosar I, mîngîindu-l pe Toader Grosar III (proba-bil preferatul său).
— Lungă viață!
— Ba scurtă, crede-mă. Eu am luptat și-n primul război mondial, l-am apucat și pe-al doilea, parc-au fost ieri. Și copiii parcă mi s-au născut ieri. Trece viața... Și cu ce te-ai-ai din ea? Uite, cu asta, cu copiii și cu nepoții. Să-i vezi pe lin-gă tine, să te bucuri.
— Au plecat mulți la oras?
— De la noi nu se prea pleac-ă, să știi dumneața, puțin.

ar vreo s-o schimbe — dar cu ce? „Ei, aici e aici...” — și fie-care are cîte o părere. Copiul lui au între 16 și 2 ani. „E prima pe toate țările comuna asta — declară ritos nevastă-sa. La toate. Cînd e sărbătoare, la joc, cînd nu, la treabă. Așa ne dez-voltăm noi din toate punctele de vedere.”
— Mosule, e pe-aici, pe lin-gă dumneavoastră, o comună, nu-i spunem numele, unde nu se prea nasc copii. De ce oare?
— Toader Grosar mieste ochii:
— Crede că nu-s obișnuiți; nu știu cum...
In voioșia generală, părăsim curtea și continuăm explorarea

daui sentimentul că te afli la Sinaia. Cei unsprezece sori au răsărit de-a lungul a douăzeci de ani — din 1950 pînă în 1970. Acum, casa e plină; pe lângă copii, mai sînt și patru nepoți. Cel mai mare din frați e Gheor-ghe, are 38 de ani, cea mai mică este Viorica, are 16. Profesiile copiilor liiți par un registru-nomenclator. Cel mare e tractor-ist, Gavril e sofer la Iasi, Vas-ile e cooperatar aici în comu-nă, Domică e învățătoare, tot aici, Constantin e operator de gaz metan la Piața Neamț, Floarea e croitoreasă, Vioric operator chimist, Sofronia este mecanic, Iacob electrician, Ca-sandra... Iacăuș, Viorica elevă. Cum am spus, un adevărat regi-stru de profesii. Opt din unsprezece au terminat liceul. Acum, cei mai mulți sînt aici fiindcă Iacob, al nouălea născ-ut, a fost lăsat la vatră și a so-sit acasă de cîteva ceasuri. E o mică sărbătoare în familie. Surorii îl privesc admirativ, iar mama cu reproș:
— Apoi eu am aflat că v-a dat drumul alaltăieri, nu ieri. De ce n-ai venit acasă?
Grănicerul e tot copilul ei, ce dacă a crescut...
— Pentru o mamă, copilul e copil și dacă are nepoți, așa să știi. Tot grîja lui o ai. Eu, să mă credeți, că mi-e mai greu amu decît cînd erau mic. Pleac-ă, nu ști unde pleacă, țî-i dor de el. Cînd e mic și lingă tine, îl hrănești, îl speli, ști ce face, da cînd crește...
— Va să zică, nu e bine să ai copii mulți? E și o vorbă:
— Sînti ce? Să trăiască fără grîji cine vrea, noi n-am fost învățați așa. Dacă n-ai grîji, nu ești om. Și păsările cerului au grîji, cu puii lor — dar noi, oamenii? Viața așa-i frumoasă, să ai copii mulți și să ai grîji. Și să vă mai spun ceva: ai copii mulți, ai bucurii multe. Cîți copii, atîtea bucurii, de cînd se naște și pe urmă tot mereu. Cînd te superi sau cînd îi cerți, zici, la neacă ce nu zici? Da cînd stai să te kin-destii, te umple o bucurie mare și-ți pare bine că l-ai făcut și l-ai scos în lume. Cîți copii ai, atîtea bucurii ai, să știi!
Chinuri frumoase, luminoase, stîmtoasă caldă, dragoste... Să tot crești în casa Marinei și a lui Iacob Ilițoi.

Ultimul popas îl facem în gospodăria lui Vasile și a Paraschivei Bucuș. Aici ne-a îndrumat primarul, și nu ne-a părăsit rău! Putine gospo-dării atîte de frumoase am vă-zut în satele noastre — și am mai văzut și noi cîte ceva. Ce cai, ce vite ce porci — expo-zitia, nu alia. Și ce case încă-pătoare, trănice, luminoase. (În paranteză zic spus, Vasile Bucuș e printre fruntașii comu-nii la contractarea după cum e-muna e printre fruntașele jude-țului.)
Cînd intrăm, doi copii les din grajd cu niște vase goale în mîini. Au țiguri preocupate.
— Ea e Nastasia și ea e Cas-andra. Au dat de mîncare la vaci.
— Cîți ani au?
— Casandra opt și Nastasia șapte.
Nu mai zicem nimic. Peste cinci minute, gospodinele trec pe lingă noi discutînd cu grîji două păpuși.
— De tu cîți ani ai?
— Patru.
— Și cum te cheamă, Mă-riuță?
— Măriuța, aproape solemn:
— Bucuș.
— Cîți copii aveți, tovarășă Bucuș?
— Păi să-i numărăm: Domică, de 16 ani, Gheorghe, de 11. (Cu cel mai natural aer din lume.) Bordeiu și al lui. (Bor-deiul e o vilă cu două niveleuri), Casandra, Nastasia, pe care le-ai văzut, Vasile de 5 ani și Maria. Cîți sînt, Paraschivo?
Ridem.
— Poate mai am unii, prin alte țări... Să-l ținem, trîgîndu cu ochiul la nevastă.
— Pe-acia să nu-i pui aici, măi! Și iar ridem.
E cald și bine în casa Bucuș. E cald și bine în mai toate ca-sele din Cajvana fiindcă sînt mulți copii.
— E mai greu să ai un copil sau doi, credeți-mă, am expe-riență în creșterea noastră. Tremuri din orice. Cînd sînt mulți ești mai puternic, în-frunți altele. Viața-i dată să muncești, să faci copii, să te bucuri. (Și mai auzim, poate a zecea oară: Așa-i rînduiala.)
— Am auzit odată un pro-verb: „Copiii sînt bogăția omu-lui sărac”. Ce părere aveți des-pre el?
— Vasile Bucuș, om de 42 de ani, tată a șase copii, gospodar frînt, zîmbeste și replică scurt:
— Că doar nu s-or opri aici! Să mi se umple casa de sărbă-tori, să nu mai am pe unde să-i culc. Cînd vin, nu mai ști care al cui e. Fiecare-si așteap-tă copiii, asta-i bucuria vieții. Copiii se fac la tinerete, așa-i rînduiala.
— Cînd ești tînr, intervine Gheorghe Tofan, îl crești mai ușor. Pe urmă mai obosești.
Soția lui ride:
— Zice el așa, da' să-l vedeti cu nepoții. Îl crești ușor pe toți, că-i iubești. Altfel, la ce să tră-iești? Copiii sînt soarele omu-lui.
„Copiii sînt soarele omului”. Intrăm într-o casă unde el a răsărit de unsprezece ori, la Marina și Iacob Ilițoi. Oameni vrednici, au o gospodărie cu-prinsă, două case mari în a-ecastă curte. Ca peste tot în Cajvana — de ce oare? — ce-lei de-a doua, casă de piatră, frumoasă și trănică, l se spu-ne... bordel. Nu reușim nici aici să aflăm de unde și pînă unde acest nume. Oricum, toc-mai bordeiele sînt cele care îi

Cel șapte copil Grosar pozează în curte pentru fotorepor-torul „Scinteia”. Sînt șapte dintre cei aproape 2300 de co-piil ai Cajvanei, sat bucovinean mîndru, în care anul trecut s-au născut 211 copii. Și așa în fiecare an...

Dac-ar pleca toți, ar rămîne sa-tele ca pe vremea țărărilor, pustii. Ba să aștea, să rămîna-ă aici; că sîntem mulți, nu ne temem de nimic.
Incepe o discuție între toți. Grigore și Gheorghe ne spun că au două vaci și cinci porci, că au grîja de ele împreună cu Toader și cu Ion; Viorica ne arată războiul în care tocmal țese un ștergar și întrebă de noi ne spune cu aerul cel mai firesc că știe să îmbețeze și să înfașe un sugar, a învățat cu Vasile și cu Petre. „Am grîja de toți”. „Te ascultă?” „Mă as-cultă și mă tubesc”. Ioan Flu-ture are o problemă: nu-i mai încap toți copiii în „Dacia” și

universulul infantil al Cajva-nei. A universului ei moral.
La următorul popas, mos Toader este, vai, dezmin-țit... Se mai pleacă din Cajvana. De pildă, la Iasi. Comu-este inginer textilist prima născ-ută a soților Gheorghe și Domică Tofan, Paraschivo.
— Are și eu un copil — ne spune mama, Gheorghe, frate-său imediat, are trei. E sofer la noi, la C.A.P., are un „ARO” al lui, îl e a terminat A.S.E. și anul trecut, avcm și de el o nepotică. Ana a-mplinit 22 de ani la 24 Ianuarie, pe ea o lin-minte că e și însemnată. Ju-sele din Cajvana fiindcă sînt mulți copii.
— E mai greu să ai un copil sau doi, credeți-mă, am expe-riență în creșterea noastră. Tremuri din orice. Cînd sînt mulți ești mai puternic, în-frunți altele. Viața-i dată să muncești, să faci copii, să te bucuri. (Și mai auzim, poate a zecea oară: Așa-i rînduiala.)
— Am auzit odată un pro-verb: „Copiii sînt bogăția omu-lui sărac”. Ce părere aveți des-pre el?
— Vasile Bucuș, om de 42 de ani, tată a șase copii, gospodar frînt, zîmbeste și replică scurt:
— Că doar nu s-or opri aici! Să mi se umple casa de sărbă-tori, să nu mai am pe unde să-i culc. Cînd vin, nu mai ști care al cui e. Fiecare-si așteap-tă copiii, asta-i bucuria vieții. Copiii se fac la tinerete, așa-i rînduiala.
— Cînd ești tînr, intervine Gheorghe Tofan, îl crești mai ușor. Pe urmă mai obosești.
Soția lui ride:
— Zice el așa, da' să-l vedeti cu nepoții. Îl crești ușor pe toți, că-i iubești. Altfel, la ce să tră-iești? Copiii sînt soarele omu-lui.
„Copiii sînt soarele omului”. Intrăm într-o casă unde el a răsărit de unsprezece ori, la Marina și Iacob Ilițoi. Oameni vrednici, au o gospodărie cu-prinsă, două case mari în a-ecastă curte. Ca peste tot în Cajvana — de ce oare? — ce-lei de-a doua, casă de piatră, frumoasă și trănică, l se spu-ne... bordel. Nu reușim nici aici să aflăm de unde și pînă unde acest nume. Oricum, toc-mai bordeiele sînt cele care îi

universulul infantil al Cajva-nei. A universului ei moral.
La următorul popas, mos Toader este, vai, dezmin-țit... Se mai pleacă din Cajvana. De pildă, la Iasi. Comu-este inginer textilist prima născ-ută a soților Gheorghe și Domică Tofan, Paraschivo.
— Are și eu un copil — ne spune mama, Gheorghe, frate-său imediat, are trei. E sofer la noi, la C.A.P., are un „ARO” al lui, îl e a terminat A.S.E. și anul trecut, avcm și de el o nepotică. Ana a-mplinit 22 de ani la 24 Ianuarie, pe ea o lin-minte că e și însemnată. Ju-sele din Cajvana fiindcă sînt mulți copii.
— E mai greu să ai un copil sau doi, credeți-mă, am expe-riență în creșterea noastră. Tremuri din orice. Cînd sînt mulți ești mai puternic, în-frunți altele. Viața-i dată să muncești, să faci copii, să te bucuri. (Și mai auzim, poate a zecea oară: Așa-i rînduiala.)
— Am auzit odată un pro-verb: „Copiii sînt bogăția omu-lui sărac”. Ce părere aveți des-pre el?
— Vasile Bucuș, om de 42 de ani, tată a șase copii, gospodar frînt, zîmbeste și replică scurt:
— Că doar nu s-or opri aici! Să mi se umple casa de sărbă-tori, să nu mai am pe unde să-i culc. Cînd vin, nu mai ști care al cui e. Fiecare-si așteap-tă copiii, asta-i bucuria vieții. Copiii se fac la tinerete, așa-i rînduiala.
— Cînd ești tînr, intervine Gheorghe Tofan, îl crești mai ușor. Pe urmă mai obosești.
Soția lui ride:
— Zice el așa, da' să-l vedeti cu nepoții. Îl crești ușor pe toți, că-i iubești. Altfel, la ce să tră-iești? Copiii sînt soarele omu-lui.
„Copiii sînt soarele omului”. Intrăm într-o casă unde el a răsărit de unsprezece ori, la Marina și Iacob Ilițoi. Oameni vrednici, au o gospodărie cu-prinsă, două case mari în a-ecastă curte. Ca peste tot în Cajvana — de ce oare? — ce-lei de-a doua, casă de piatră, frumoasă și trănică, l se spu-ne... bordel. Nu reușim nici aici să aflăm de unde și pînă unde acest nume. Oricum, toc-mai bordeiele sînt cele care îi

universulul infantil al Cajva-nei. A universului ei moral.
La următorul popas, mos Toader este, vai, dezmin-țit... Se mai pleacă din Cajvana. De pildă, la Iasi. Comu-este inginer textilist prima născ-ută a soților Gheorghe și Domică Tofan, Paraschivo.
— Are și eu un copil — ne spune mama, Gheorghe, frate-său imediat, are trei. E sofer la noi, la C.A.P., are un „ARO” al lui, îl e a terminat A.S.E. și anul trecut, avcm și de el o nepotică. Ana a-mplinit 22 de ani la 24 Ianuarie, pe ea o lin-minte că e și însemnată. Ju-sele din Cajvana fiindcă sînt mulți copii.
— E mai greu să ai un copil sau doi, credeți-mă, am expe-riență în creșterea noastră. Tremuri din orice. Cînd sînt mulți ești mai puternic, în-frunți altele. Viața-i dată să muncești, să faci copii, să te bucuri. (Și mai auzim, poate a zecea oară: Așa-i rînduiala.)
— Am auzit odată un pro-verb: „Copiii sînt bogăția omu-lui sărac”. Ce părere aveți des-pre el?
— Vasile Bucuș, om de 42 de ani, tată a șase copii, gospodar frînt, zîmbeste și replică scurt:
— Că doar nu s-or opri aici! Să mi se umple casa de sărbă-tori, să nu mai am pe unde să-i culc. Cînd vin, nu mai ști care al cui e. Fiecare-si așteap-tă copiii, asta-i bucuria vieții. Copiii se fac la tinerete, așa-i rînduiala.
— Cînd ești tînr, intervine Gheorghe Tofan, îl crești mai ușor. Pe urmă mai obosești.
Soția lui ride:
— Zice el așa, da' să-l vedeti cu nepoții. Îl crești ușor pe toți, că-i iubești. Altfel, la ce să tră-iești? Copiii sînt soarele omu-lui.
„Copiii sînt soarele omului”. Intrăm într-o casă unde el a răsărit de unsprezece ori, la Marina și Iacob Ilițoi. Oameni vrednici, au o gospodărie cu-prinsă, două case mari în a-ecastă curte. Ca peste tot în Cajvana — de ce oare? — ce-lei de-a doua, casă de piatră, frumoasă și trănică, l se spu-ne... bordel. Nu reușim nici aici să aflăm de unde și pînă unde acest nume. Oricum, toc-mai bordeiele sînt cele care îi

universulul infantil al Cajva-nei. A universului ei moral.
La următorul popas, mos Toader este, vai, dezmin-țit... Se mai pleacă din Cajvana. De pildă, la Iasi. Comu-este inginer textilist prima născ-ută a soților Gheorghe și Domică Tofan, Paraschivo.
— Are și eu un copil — ne spune mama, Gheorghe, frate-său imediat, are trei. E sofer la noi, la C.A.P., are un „ARO” al lui, îl e a terminat A.S.E. și anul trecut, avcm și de el o nepotică. Ana a-mplinit 22 de ani la 24 Ianuarie, pe ea o lin-minte că e și însemnată. Ju-sele din Cajvana fiindcă sînt mulți copii.
— E mai greu să ai un copil sau doi, credeți-mă, am expe-riență în creșterea noastră. Tremuri din orice. Cînd sînt mulți ești mai puternic, în-frunți altele. Viața-i dată să muncești, să faci copii, să te bucuri. (Și mai auzim, poate a zecea oară: Așa-i rînduiala.)
— Am auzit odată un pro-verb: „Copiii sînt bogăția omu-lui sărac”. Ce părere aveți des-pre el?
— Vasile Bucuș, om de 42 de ani, tată a șase copii, gospodar frînt, zîmbeste și replică scurt:
— Că doar nu s-or opri aici! Să mi se umple casa de sărbă-tori, să nu mai am pe unde să-i culc. Cînd vin, nu mai ști care al cui e. Fiecare-si așteap-tă copiii, asta-i bucuria vieții. Copiii se fac la tinerete, așa-i rînduiala.
— Cînd ești tînr, intervine Gheorghe Tofan, îl crești mai ușor. Pe urmă mai obosești.
Soția lui ride:
— Zice el așa, da' să-l vedeti cu nepoții. Îl crești ușor pe toți, că-i iubești. Altfel, la ce să tră-iești? Copiii sînt soarele omu-lui.
„Copiii sînt soarele omului”. Intrăm într-o casă unde el a răsărit de unsprezece ori, la Marina și Iacob Ilițoi. Oameni vrednici, au o gospodărie cu-prinsă, două case mari în a-ecastă curte. Ca peste tot în Cajvana — de ce oare? — ce-lei de-a doua, casă de piatră, frumoasă și trănică, l se spu-ne... bordel. Nu reușim nici aici să aflăm de unde și pînă unde acest nume. Oricum, toc-mai bordeiele sînt cele care îi

Cajvana, o comună între Rădăuți și Gura Humorului, nu departe de Arbore. Aici au auzit reporterii memorabila frază: „Copiii sînt soarele omului”, și l-au cîntărit înțele-surile într-un șir lung de întrebări. Și le-o mai spus cineva: „Viața-i dată să muncești, să faci copii, să te bucuri. Așa-i rînduiala!”. Și acest adevărat dicton l-au înțeles pa-deplin, în mai multe ipostaze ale sale, la Cajvana.
Două dintre ele: o parte din numeroasa familie a Marinei și a lui Iacob Ilițoi (sus); un meci de hochei îndrîjit în spatele casei lui Gheorghe și Domică Tofan (jos).

universulul infantil al Cajva-nei. A universului ei moral.
La următorul popas, mos Toader este, vai, dezmin-țit... Se mai pleacă din Cajvana. De pildă, la Iasi. Comu-este inginer textilist prima născ-ută a soților Gheorghe și Domică Tofan, Paraschivo.
— Are și eu un copil — ne spune mama, Gheorghe, frate-său imediat, are trei. E sofer la noi, la C.A.P., are un „ARO” al lui, îl e a terminat A.S.E. și anul trecut, avcm și de el o nepotică. Ana a-mplinit 22 de ani la 24 Ianuarie, pe ea o lin-minte că e și însemnată. Ju-sele din Cajvana fiindcă sînt mulți copii.
— E mai greu să ai un copil sau doi, credeți-mă, am expe-riență în creșterea noastră. Tremuri din orice. Cînd sînt mulți ești mai puternic, în-frunți altele. Viața-i dată să muncești, să faci copii, să te bucuri. (Și mai auzim, poate a zecea oară: Așa-i rînduiala.)
— Am auzit odată un pro-verb: „Copiii sînt bogăția omu-lui sărac”. Ce părere aveți des-pre el?
— Vasile Bucuș, om de 42 de ani, tată a șase copii, gospodar frînt, zîmbeste și replică scurt:
— Că doar nu s-or opri aici! Să mi se umple casa de sărbă-tori, să nu mai am pe unde să-i culc. Cînd vin, nu mai ști care al cui e. Fiecare-si așteap-tă copiii, asta-i bucuria vieții. Copiii se fac la tinerete, așa-i rînduiala.
— Cînd ești tînr, intervine Gheorghe Tofan, îl crești mai ușor. Pe urmă mai obosești.
Soția lui ride:
— Zice el așa, da' să-l vedeti cu nepoții. Îl crești ușor pe toți, că-i iubești. Altfel, la ce să tră-iești? Copiii sînt soarele omu-lui.
„Copiii sînt soarele omului”. Intrăm într-o casă unde el a răsărit de unsprezece ori, la Marina și Iacob Ilițoi. Oameni vrednici, au o gospodărie cu-prinsă, două case mari în a-ecastă curte. Ca peste tot în Cajvana — de ce oare? — ce-lei de-a doua, casă de piatră, frumoasă și trănică, l se spu-ne... bordel. Nu reușim nici aici să aflăm de unde și pînă unde acest nume. Oricum, toc-mai bordeiele sînt cele care îi

universulul infantil al Cajva-nei. A universului ei moral.
La următorul popas, mos Toader este, vai, dezmin-țit... Se mai pleacă din Cajvana. De pildă, la Iasi. Comu-este inginer textilist prima născ-ută a soților Gheorghe și Domică Tofan, Paraschivo.
— Are și eu un copil — ne spune mama, Gheorghe, frate-său imediat, are trei. E sofer la noi, la C.A.P., are un „ARO” al lui, îl e a terminat A.S.E. și anul trecut, avcm și de el o nepotică. Ana a-mplinit 22 de ani la 24 Ianuarie, pe ea o lin-minte că e și însemnată. Ju-sele din Cajvana fiindcă sînt mulți copii.
— E mai greu să ai un copil sau doi, credeți-mă, am expe-riență în creșterea noastră. Tremuri din orice. Cînd sînt mulți ești mai puternic, în-frunți altele. Viața-i dată să muncești, să faci copii, să te bucuri. (Și mai auzim, poate a zecea oară: Așa-i rînduiala.)
— Am auzit odată un pro-verb: „Copiii sînt bogăția omu-lui sărac”. Ce părere aveți des-pre el?
— Vasile Bucuș, om de 42 de ani, tată a șase copii, gospodar frînt, zîmbeste și replică scurt:
— Că doar nu s-or opri aici! Să mi se umple casa de sărbă-tori, să nu mai am pe unde să-i culc. Cînd vin, nu mai ști care al cui e. Fiecare-si așteap-tă copiii, asta-i bucuria vieții. Copiii se fac la tinerete, așa-i rînduiala.
— Cînd ești tînr, intervine Gheorghe Tofan, îl crești mai ușor. Pe urmă mai obosești.
Soția lui ride:
— Zice el așa, da' să-l vedeti cu nepoții. Îl crești ușor pe toți, că-i iubești. Altfel, la ce să tră-iești? Copiii sînt soarele omu-lui.
„Copiii sînt soarele omului”. Intrăm într-o casă unde el a răsărit de unsprezece ori, la Marina și Iacob Ilițoi. Oameni vrednici, au o gospodărie cu-prinsă, două case mari în a-ecastă curte. Ca peste tot în Cajvana — de ce oare? — ce-lei de-a doua, casă de piatră, frumoasă și trănică, l se spu-ne... bordel. Nu reușim nici aici să aflăm de unde și pînă unde acest nume. Oricum, toc-mai bordeiele sînt cele care îi

George-Radu CHIROVICI Sava BEJINARIU Foto: Eugen DICHISEANU

Orientările și sarcinile subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu — la baza activității pentru creșterea puternică a producției agricole DE PE SUPRAFETE MAI MICI — PRODUCȚII APROAPE DUBLE DE FRUCTE ȘI STRUGURI

prin aplicarea prevederilor din „Programul privind cultura viței de vie și a pomilor fructiferi în perioada 1986-1990”

Țara noastră dispune de mari suprafețe de teren care pot fi puse în valoare cel mai bine prin plantarea lor cu pomi, arbuști fructiferi și viță de vie. Între acestea sînt pantele dealurilor din zona colinară pînă la poalele munților, miile de hectare ocupate cu nisipuri. De altfel, vestitele livezi din județele Maramureș, Bistrița-Năsăud, Argeș, Dimbovița, Suceava, Gorj, Vâlcea, Cluj ș.a. se află tocmai pe asemenea terenuri pe care pomii dau fructe aromate și frumos colorate, iar strugurii din vîile de la Cotnari, Murfatlar, Panciu, Odobești, Valea Cîlugărească, Drăgășani și Miniș — aflate și ele pe pante — acumulează în boabe mai multă dulceață — ceea ce le-a adus un meritat renume. O dată cu măsurile ce se întreprind în vederea intensificării producției viticole și pomice, viitoarele plantații de vii și pomi urmează să fie extinse pe asemenea terenuri care, pe această cale, pot fi valorificate cel mai economic. „Programul privind cultura viței de vie și a pomilor fructiferi în perioada 1986-1990” prevede concentrarea plantațiilor de vii și pomi în zonele colinare consacrate și eliberarea unor terenuri pentru creșterea suprafeței arabile prin defrișarea unor plantații cu durata de serviciu normală expirată, precum și a celor intrate în declin și fără perspectivă de refacere economică.

Livezile de pomi și viile — concentrate în zonele colinare consacrate

PROGRAMUL PREVEDE:

Pentru realizarea programelor de înființare a plantațiilor de vii pe suprafața de 50 mii ha, din care pe 10 mii ha în 1986 și a celor de pomi pe 60 mii ha, respectiv 14 mii ha în 1986, se vor afecta terenuri în pantă și nisipuri slab solificate, improprii pentru culturile de cereale, precum și unele enclave de terenuri arabile dispersate pe suprafețe mici în masivele de vii și pomi consacrate. La plantațiile de vii din suprafața totală de 50 mii ha, pe 20 mii ha se vor înființa plantații cu soiuri de masă și cu funcțiuni mixte, din care 1 000 ha cu soiuri pentru stafide.

În legătură cu prevederile cuprinse în program și modalitățile de îndeplinire, am avut o discuție cu specialiștii din Ministerul Agriculturii.

— De ce este necesar ca vița de vie și pomii fructiferi să fie cultivați cu precădere în zonele colinare?

Ceea ce se preconizează în programul aprobat nu este altceva decît amplasarea viilor și a pomilor în zonele cu trandee în cultivarea lor. Cu vechuri sau chiar cu milenii în urmă oamenii au dezvoltat cultura viței de vie și a pomilor fructiferi cu precădere în anumite perimetre, dovedite prin experiența comună a generațiilor de viticultori și pomicultori, ca cele mai corespunzătoare. De exemplu, observarea modului de comportare a viței de vie în cadrul diferitelor perimetre și examinarea strugurilor și a vinului obținute au stat la baza constituirii diferitelor podgorii din țară. La fel, pomii cultivați în zona de deal, nu numai că dau fructe de calitate superioară, cu gust și aromă plăcute, dar valorifică în mod superior terenuri care, în mod obișnuit, nu pot fi cultivate în mod economic cu cereale sau plante tehnice. Iată de ce cultura viței de vie și a pomilor fructiferi trebuie așezate în perimetrele tradiționale, indicate drept cele mai economice față de alte culturi, perimetre situate în zona dealurilor, care să corespundă, bineînțeles, cerințelor de sî-

nate de condițiile agroclimatice și expoziția vînturilor.

Redăm din program următorul tabel care reprezintă suprafețele ce vor fi plantate, pe ani, cu vii, pomi, arbuști și căpsuni în hectare:

Specificare	din care pe ani					
	1986-1990 Total	1986	1987	1988	1989	1990
Vii total	50 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Pomi	60 000	14 000	12 000	12 000	12 000	10 000
Arbuști	12 600	4 500	8 100	—	—	—
Căpsuni	30 900	7 900	6 000	6 000	6 000	5 000

ARBUȘTI FRUCTIFERI: în perioada 1986-1987 vor fi înființate noi plantații pe 12 600 hectare. În anul trecut eforturile au fost îndreptate în direcția realizării bazei de producție a materialului săditor, astfel încît au fost înființate plantații noi doar pe o suprafață de 400 hectare. Pentru realizarea integrală a suprafețelor planificate, urmează ca în acest an să se planteze 4 500 hectare, iar în anul 1987 — 8 100 hectare. Noile plantații se fac cu precădere în unități și ferme specializate, avîndu-se în vedere realizarea de plantații intensive, asigurarea condițiilor pentru mecanizarea lucrărilor, începînd cu cele de întreținere și terminînd cu recoltarea fructelor destinate industrializării.

CĂPSUNI: pentru creșterea suprafețelor cultivate cu căpsuni de la 10 900 hectare în 1985 la 20 000 hectare în 1990, în actualul cîincinal se vor înființa noi plantații pe o suprafață de 30 900 hectare, care au în vedere și împlinirea, din patru în patru ani, a suprafețelor din culturile imbatrinite. În 1986, de exemplu, se vor înființa culturi de căpsuni pe 7 900 hectare, amplasate numai pe terenuri amenajate pentru irigații. În unitățile agricole vor fi organizate ferme specializate, terenul fiind împărțit în sole de 8-15 hectare, cu asolamente adecvate. În gospodăriile populației suprafețele cultivate cu căpsuni vor crește în perioada 1986-1990 cu 1 000 hectare și se vor înlocui, totodată, cele 2 000 hectare existente. În acest scop, la dispoziția cultivatorilor va fi pus întregul material săditor necesar, din soiuri productive, va fi acordată asistență tehnică de specialitate, iar contra cost — îngrășăminte chimice și pesticide.

Sarcinile de plantare au fost defalcate pe județe, încît se știe cu exactitate unde și ce se va face în vederea dezvoltării, în continuare, a viticulturii și pomiculturii.

Pornind de la imperativul asigurării unei aprovizionări a populației și satisfacerii altor cerințe ale economiei naționale, programul prevede pentru actualul cîincinal:

ÎN VITICULTURĂ — înființarea de plantații cu soiuri pentru struguri de masă pe 20 000 hectare din cele 50 000 hectare prevăzute a se planta în actualul cîincinal, din care 1 000 hectare cu soiuri fără semințe pentru stafide, iar restul pentru vinuri de consum curent;

ÎN POMICULTURĂ — creșterea ponderii livezilor de nîrș, vișni, piersic, cais și nuc decît sortimentele deficiente, fără a se neglija, mărul și părul.

Defrișarea unor plantații și sistematizarea viilor rîzlețe — acțiuni menite să promoveze soiurile superioare și să elibereze terenurile arabile

— Cum se va acționa în vederea dispo-

— Intrucît pentru noile plantații amplasamentele se vor stabili cu precădere în perimetrele unităților naturale ale bazinelor hidrografice, deci în zona de deal, există posibilitatea defrișării pe parcurs a unor suprafețe de livezi și vii aflate pe terenuri plane. Astfel, în cîincinalul 1986-1990 sînt prevăzute a se defrișa plantații de vii pe o suprafață de 47 000 hectare și livezi pe 53 100 hectare, din care 7 300 și, respectiv, 8 300 hectare în 1986. La defrișare se au în vedere, în primul rînd, plantațiile care și-au încheiat sau la care expiră, în această perioadă, ciclul normal de producție, precum și cele aflate în declin avansat din unele unități agricole socialiste și unele vii de pe loturile în folosință personală a cooperativilor, dispersate pe suprafețe mici, în cadrul terenurilor arabile. Vor fi defrișate cu prioritate plantațiile situate în zonele de cîmpie, cu scopul de a se elibera, pînă în 1990, pentru alte folosințe agricole, îndeosebi pentru arabil, o suprafață de 34 000 hectare. Pînă în 1992 această suprafață va crește la 80 000 hectare. Fac excepție numai unele suprafețe ocupate cu plantații de piersic, cais și soiuri pentru struguri de masă cu bobul mare pentru care, neputîndu-se asigura condiții ecologice favorabile pe alte terenuri din alte zone, urmează să fie replantate.

— Ce prevede programul în ce privește sistematizarea viilor rîzlețe aflate pe loturile în folosință ale membrilor cooperativelor agricole?

— Există mari suprafețe ocupate cu vii pe loturile în folosință ale membrilor cooperativelor agricole, îndeosebi cu hibridi care au o valoare economică scăzută. Pe baza prevederilor din statutul C.A.P., membrii cooperativelor agricole vor putea avea

și în continuare loturi în folosință personală cultivate cu viță de vie. Numai că aceste loturi vor fi comasate, ceea ce va permite sistematizarea terenului și cîștigarea de noi suprafețe arabile. S-a prevăzut ca în actualul cîincinal să fie înființate vii comasate pe o suprafață de 12 450 hectare, din care 2 270 hectare în 1986. Aceste plantații se vor organiza pe terenuri improprii altor culturi, cu participarea efectivă a cooperativilor care vor beneficia de loturi în folosință. La plantare se vor folosi hibridi imobiliți, hibridi locali valoroși, cit și soiuri nobile cu funcții mixte de mare randament și cu rezistență sporită la boli și dăunători, ceea ce este de natură să asigure obținerea de recolte mari la unitatea de suprafață. Din terenul comasat și plantat vor fi delimitate parcele care vor fi atribuite cooperativilor care au drept să dețină lot în folosință personală.

În ce privește pomicultura, concomitent cu înființarea de livezi în unitățile agricole, programul prevede creșterea numărului de pomi în gospodăriile populației din soiuri și specii adecvate fiecărei zone, cit și înființarea de plantații de pomi fructiferi în zonele necooperativizate de către gospodăriile individuale, cu sprijinul și îndrumarea tehnică nemijlocită asigurată de stațiunea de cercetare și producție pomicolă din zona respectivă.

În pepinierele statului se produc anual cantități apreciabile de material săditor viticol și pomicol, astfel încît locuitorilor de la sate și orașe li se vor putea asigura vițele și pomii necesari în sortimentul solicitat. Cu sprijinul activ al consiliilor populare trebuie să se acționeze energic în vederea comasării viilor rîzlețe și plantării unui număr cit mai mare de pomi în gospodăriile populației.

- Creșterea continuă a producției de struguri și fructe pe seama generalizării tehnologiilor intensive — sarcina principală a viticulturii și pomiculturii.
- Înființarea de plantații noi de înaltă productivitate pe terenuri în pantă și pe nisipuri.
- Sporirea suprafeței arabile prin defrișarea viilor și livezilor din zonele de șes care își încheie ciclul de producție.
- Extinderea cu prioritate a suprafețelor cu struguri pentru masă și a livezilor de cîrș, vișin, piersic, cais și nuc.
- Dezvoltarea în ritm mai intens a culturilor de arbuști fructiferi și de căpsuni.
- Realizarea de plantații comasate pentru sistematizarea viilor rîzlețe aflate pe loturile în folosință ale cooperativilor.
- Acordarea unui sprijin larg din partea statului pentru plantarea de pomi în curțile gospodăriilor populației și pentru înființarea de livezi de către țărani individuali din zona necooperativizată.
- Aplicarea prevederilor cuprinse în program trebuie să înceapă acum, o dată cu executarea lucrărilor de iarnă și primăvară în vii și livezi.
- Consiliile populare, organele centrale și locale de specialitate au datoria să analizeze periodic cum se îndeplinesc măsurile cuprinse în program și să acționeze energic în vederea respectării prevederilor acestuia.

Creșterea producției de struguri și fructe prin generalizarea tehnologiilor intensive

PROGRAMUL PREVEDE:

- asigurarea densității inițiale în toate plantațiile prin completarea neîntîrziată a golurilor existente;
- continuarea acțiunii de modernizare și consolidare în scopul asigurării condițiilor de exploatare intensivă prin completarea lucrărilor de organizare, amenajare și dotare cu utilitățile necesare pe suprafața de 38 000 hectare plantații de vii și 40 000 hectare plantații pomi, din care în 1986 pe 10 270 hectare vii și 8 000 hectare pomi;
- ridicarea nivelului tehnic de execuție a lucrărilor de întreținere în toate plantațiile potrivit tehnologiilor diferențiate adoptate, acordîndu-se atenție executării corecte a tăierilor, fertilizării în fiecare an cu îngrășăminte organice a 25 la sută din suprafața plantațiilor pe rod existente și cu îngrășăminte chimice, anual, în doze corespunzătoare nivelurilor de producție planificate, menținerii în

stare afinată și curată a terenurilor din plantații pe toată durata perioadei de vegetație, executîndu-se subsolaje, arături adînci și prășile superficiale pe întreaga suprafață, combaterii eficiente a bolilor și dăunătorilor prin efectuarea tratamentelor recomandate, cit și organizării culesului pe baza cunoașterii gradului de maturare și în funcție de destinația producției cu încadrarea în epoca optimă și fără pierderi de recoltă.

— Intrucît suprafața cultivată cu viță de vie și pomi fructiferi se va reduce, cum se va acționa în vederea creșterii randamentului la hectar, astfel încît să se realizeze o producție mai mare de struguri și fructe?

— Potrivit prevederilor cuprinse în program, pe prim plan se vor situa măsurile menite să asigure folosirea în condiții de eficiență economică maximă a plantațiilor existente pentru creșterea potențialului lor de producție. În acest scop, vor fi reafectate grăbnișurile afectate de gerurile din iarna 1984-1985, prin aplicarea riguroasă a măsurilor tehnice adecvate. De menționat că, în urma aplicării în primăvară a anului trecut a măsurilor speciale locale valoroși, cit și soiuri nobile cu funcții mixte de mare randament și cu rezistență sporită la boli și dăunători, ceea ce este de natură să asigure obținerea de recolte mari la unitatea de suprafață. Din terenul comasat și plantat vor fi delimitate parcele care vor fi atribuite cooperativilor care au drept să dețină lot în folosință personală.

În ce privește pomicultura, concomitent cu înființarea de livezi în unitățile agricole, programul prevede creșterea numărului de pomi în gospodăriile populației din soiuri și specii adecvate fiecărei zone, cit și înființarea de plantații de pomi fructiferi în zonele necooperativizate de către gospodăriile individuale, cu sprijinul și îndrumarea tehnică nemijlocită asigurată de stațiunea de cercetare și producție pomicolă din zona respectivă.

În pepinierele statului se produc anual cantități apreciabile de material săditor viticol și pomicol, astfel încît locuitorilor de la sate și orașe li se vor putea asigura vițele și pomii necesari în sortimentul solicitat. Cu sprijinul activ al consiliilor populare trebuie să se acționeze energic în vederea comasării viilor rîzlețe și plantării unui număr cit mai mare de pomi în gospodăriile populației.

— În viticultură și pomicultură lucrările de pregătire a viitoareii producții și cele de excludere a plantațiilor încep mai din vreme, încă din iarnă. Există deci condiții ca încă de pe acum să se acționeze cu exigență și răspundere în vederea materializării prevederilor cuprinse în program. Ce se întreprinde în această direcție?

— Pentru creșterea potențialului de producție al actualilor plantații de vii și pomi sînt de mare actualitate executarea lucrărilor specifice acestui sezon.

ÎN VITICULTURĂ. Pe măsură ce se topește zăpada, este necesar să se continue tăierile, iar apoi fertilizarea cu îngrășăminte organice a unor suprafețe cit mai mari. Încă de pe acum să fie revizuite sistemele de susținere, asigurîndu-se în acest scop toate materialele necesare: stâlpi, sîrmă etc.

Pentru înființarea plantațiilor noi de vii, este necesară executarea în prealabil a unor amenajări hidroameliorative complexe. Aceste amenajări trebuie să se încadreze în schema-cadru de amenajare a bazinelor hidrografice. În acest fel se creează condiții corespunzătoare de dezvoltare a viței de vie și pentru aplicarea tehnologiilor de cultură intensivă. Pornindu-se de la rezultatele din cercetarea științifică și experiența practică acumulată s-au fundamentat soluțiile tehnice de amenajare eficiente a versanților, care stau la baza documentațiilor tehnice ce se întocmesc pentru fiecare amplasament. Potrivit acestor soluții au și fost luate măsuri de amenajare complexă a versanților și de executare de terase cu platforme largi, mecanizabile. Asemenea amenajări au fost făcute la Intrucît suprafața cultivată cu viță de vie și pomi fructiferi se va reduce, cum se va acționa în vederea creșterii randamentului la hectar, astfel încît să se realizeze o producție mai mare de struguri și fructe?

— Potrivit prevederilor cuprinse în program, pe prim plan se vor situa măsurile menite să asigure folosirea în condiții de eficiență economică maximă a plantațiilor existente pentru creșterea potențialului lor de producție. În acest scop, vor fi reafectate grăbnișurile afectate de gerurile din iarna 1984-1985, prin aplicarea riguroasă a măsurilor tehnice adecvate. De menționat că, în urma aplicării în primăvară a anului trecut a măsurilor speciale locale valoroși, cit și soiuri nobile cu funcții mixte de mare randament și cu rezistență sporită la boli și dăunători, ceea ce este de natură să asigure obținerea de recolte mari la unitatea de suprafață. Din terenul comasat și plantat vor fi delimitate parcele care vor fi atribuite cooperativilor care au drept să dețină lot în folosință personală.

În pepinierele statului se produc anual cantități apreciabile de material săditor viticol și pomicol, astfel încît locuitorilor de la sate și orașe li se vor putea asigura vițele și pomii necesari în sortimentul solicitat. Cu sprijinul activ al consiliilor populare trebuie să se acționeze energic în vederea comasării viilor rîzlețe și plantării unui număr cit mai mare de pomi în gospodăriile populației.

rea, în continuare, a randamentului la hectar în ce privește producția de struguri și fructe se va realiza prin generalizarea tehnologiilor intensive.

În anul din urmă, numeroase unități agricole au realizat producții superioare la hectar: 12 000-15 000 kg struguri, 30 000 kg mere, 15 000-25 000 kg piersic, 10 000-12 000 kg caise, cîrșe și vișine, 15 000 kg căpsuni. Asemenea realizări, obținute de unitățile agricole de stat și cooperatiste în care s-au aplicat tehnologii superioare, demonstrează justetea și superioaritatea noilor orientări privind intensificarea producției în viticultură și pomicultură. Experiența bună din acest domeniu trebuie larg extinsă, astfel încît, peste tot, să fie atinse niveluri asemănătoare la producția de struguri și fructe.

Lucrări prioritare pentru materializarea prevederilor din program

PROGRAMUL PREVEDE:

Desfundarea terenurilor în vederea plantării se va efectua pe tot parcursul anului, pe bază de grafice lunare, asigurîndu-se terminarea lucrării pînă la 15 martie în cazul plantațiilor de primăvară, respectiv 15 septembrie pentru plantațiile de toamnă. În acest scop, tractoarele și utilajele aferente lucrărilor de amenajare și desfundare se vor grupa în formații de lucru specializate pentru a executa la timp volumul lucrărilor prevăzute în documentațiile tehnice întocmite potrivit programului stabilit, cu aprobarea direcției generale pentru agricultură din fiecare județ.

unitățile agricole, încît la momentul potrivit să înceapă lucrările de plantare. Cea mai mare problemă o constituie desfundarea terenurilor pentru viitoarele plantații, lucrare efectuată doar pe 44 la sută din suprafețele planificate cu o plan în anul 1986. Pentru efectuarea lucrărilor de desfundare au fost repartizate stațiunile de mecanizare cantitățile necesare de carburanți. Trebuie combătută practica, des înțiligă pînă acum, ca o parte din carburanții repartizați acestor lucrări să fie utilizați în alte scopuri.

Un volum mare de lucrări este de executat în această perioadă în livezile pe rod și în plantațiile tinere. Realizarea unor recolte mari de fructe și, în special, îmbunătățirea lor calitativă impun să se acorde cea mai mare atenție tăierilor de formare și rodire și executării stropirilor de iarnă. Primul stropit a fost efectuat pe 92 la sută din numărul pomilor, iar al doilea în proporție de 26 la sută. De asemenea, tăierile de formare și rodire au fost executate la 51 la sută din numărul pomilor aflați în unitățile agricole. Există asigurată toate condițiile materiale ca lucrările de iarnă în livezi să se execute în timp scurt și la un nivel superior. Ceea ce se cere însă este ca, în fiecare unitate agricolă, să se organizeze temeinic munca și, în special, pomii să fie repartizați pe formații de lucru, pentru a fi îngrijii în acord global.

În vederea realizării prevederilor din program au fost constituite trei colective de specialiști pentru viticultură și cot colective pentru pomicultură, care au datoria să asigure organizarea și urmărirea acțiunilor legate de extinderea plantațiilor de vii și pomi și a lucrărilor de întreținere în vii și livezi. Periodic, Ministerul Agriculturii va analiza stadiul realizării prevederilor din program și va stabili măsurile ce se impun a fi luate în vederea desfășurării în bune condiții a tuturor lucrărilor.

Organele și organizațiile de partid, consiliile populare și organele de specialitate, concomitent cu popularizarea largă a prevederilor cuprinse în program, au datoria să acționeze energic ca toate lucrările preconizate să se desfășoare la timp și cu răspundere. Este o condiție esențială a modernizării și intensificării viticulturii și pomiculturii, a creșterii producției de struguri și fructe.

Pagină realizată de Ioan HERȚEG

